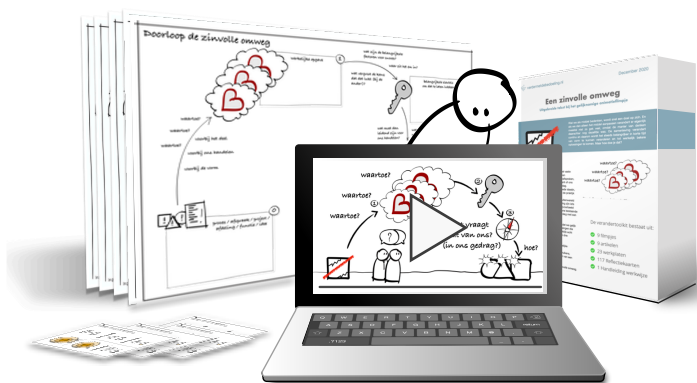

FAQ en tips

Een zinvolle omweg

Wanneer je met dit werkpakket aan de gang gaat, kan het slim zijn voorbereid te zijn op een aantal vragen en situaties die regelmatig naar voren komen. Vandaar dat we hier een aantal veel gestelde vragen en observaties met je delen.

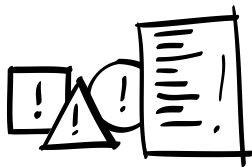
De werkbladen

We hebben één werkblad waarin de hele omweg stapsgewijs wordt doorlopen. Dat vraagt wat tijd en verdieping en een mooi voorbeeld. De andere werkbladen zijn juist bedoeld om te oefenen met één aspect en daarvoor naar meerdere voorbeelden te zoeken.

De start

Het vertrekpunt kan een bestaande oplossing zijn, een systeem of afspraak.

Maar bijvoorbeeld ook een functie. Leuk om met je eigen functie de omweg eens te doorlopen. Ook een project kan een mooi startpunt zijn, omdat daar nogal eens wat van deze stappen worden overgeslagen. Dat kan bij de start van een project, maar ook halverwege.

Groot en klein

De zinvolle omweg is de moeite waard voor kleine en grote veranderingen. Trainen voor een marathon start je echter ook niet met een duurloop van 40 km. Begin dus met kleine voorbeelden, dichtbij. Niet gelijk té lastig. Om mee te oefenen en de denkstappen te doorgronden. Een vergadering, een regeling, een hulpmiddel. Het meest effectief is natuurlijk te zoeken naar casuïstiek waar je zelf invloed op hebt. Of omdat je er over gaat, of omdat je hiermee goed in gesprek kunt met degene die erover gaat.

Waarom waartoe?

Vaak hebben we het ook over de waaromvraag. Why?

Waarom, waarom, waarom?

We merken echter in gesprekken dat de waaromvraag kan leiden tot 2 soorten discussies:

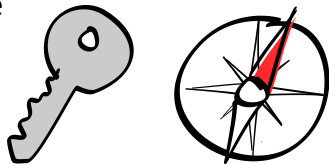
1. Waarvoor doen we dit ook alweer? Wat was de bedoeling?
2. We doen dit omdat ..., want anders.... Een verdedigend gesprek waarom het zo moet en niet anders kan.

We beogen natuurlijk het eerste. De tweede soort is wat minder constructief. Je zet elkaar sneller vast in overtuigen en verdedigen en het leidt niet tot inzicht in de achterliggende opgave.

Met de vraag 'waartoe?' stel je in eerste instantie niet de huidige oplossing ter discussie, maar wil je vooral weten waar die aan moet bijdragen.

Eén werkelijke opgave?

'De bedoeling' en 'de werkelijke opgave' suggereren misschien dat er maar één bedoeling de juiste is. Waar het echter om gaat is dat we leren dat we op verschillende niveaus naar die opgaves kunnen kijken en dat elke opgave weer bijdraagt aan een grotere opgave. Het niveau dat we kiezen laat ons anders naar oplossingsrichtingen kijken. Meestal kiezen we de opgave te 'dichtbij' en vergeten we de waartoevraag vaak genoeg te stellen. We geven wel eens als tip: 'Stel de waartoevraag vaker dan je gewend bent, maar niet zo vaak dat je bij wereldvrede uitkomt. Zoek het daar tussenin.' Voor nieuwe invalshoeken helpt het wel enorm als bij die werkelijke opgave de stap gemaakt wordt van je eigen handelen ('stad schoonmaken') naar een gezamenlijke opgave (een schone stad).

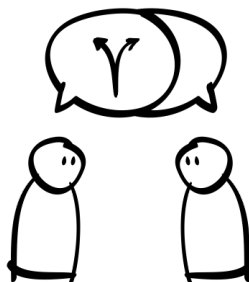

Het verschil tussen sleutel en kompas

Deze kunnen in de gesprekken nogal eens door elkaar lopen. Zowel sleutel als kompas gaan over de vraag: welke principes vergroten de kans dat die bedoeling gaat lukken? Het belangrijkste verschil: De sleutel gaat over de ander, het kompas gaat over jou en jullie.

Sleutel: wat, bij de ander, maakt dat de bedoeling gaat lukken? Bijvoorbeeld honger, ongemak, plezier, noodzaak voelen enzovoort.

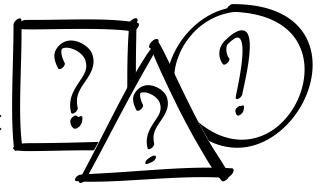
Kompas: wat betekenen deze sleutels voor onze manier van denken en doen? Bijvoorbeeld vragen stellen, urgentie delen van het probleem, enzovoort.

Olievlek

We merken dat 'de zinvolle omweg' niet alleen helpt om tot betere oplossingen te komen, maar

ook om anderen te laten kennismaken met het denken en werken vanuit de bedoeling. Hang de

waarde van de exercitie dus niet alleen op aan de waarde van het eindresultaat, maar ook aan de vraag of er een zaadje geplant is in de hoofden van je gesprekspartners. Elk gesprek is een kans om te oefenen en anderen mee te nemen.

Wat is nu de oplossing?

De zinvolle omweg hoeft niet altijd tot één oplossing te leiden. Soms zijn bedoeling, sleutels en kompas voldoende houvast voor ieder om tot goede oplossingen te komen in concrete verschillende situaties. Soms is een uitgewerkte oplossing wel degelijk behulpzaam in 95% van de gevallen, maar kun je terugvallen op de omweg als er een keer iets anders nodig is.

Kom je andere vragen tegen die je niet goed kunt beantwoorden? Geef ze ons door, dan wordt dit een steeds rijker document!